

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narodnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 240.

V Ljubljani, v soboto 18. oktobra 1890.

Letnik XVIII.

Gonja za srečo.

V življenji narodov je kakor pri posamezniku: vsak se drvi za blestečo krsnico v temni noči, za goljufivo zvezdo, kazočo mu pot k bogastvu, k sreči. Kako često, da, premnogokrat ljudstvo stavi vso svojo nádejo v slepo naključbo, ne pa v neumorno in marljivo združeno delovanje: istotako je tudi z živobitjem mnogih narodov. Starim Rimljanom je zadoščalo „panis et circenses — kruh in igre“, vse druge skrbi izročali so bogovom. Stari Grki so z olimpiškimi igrami, Kartaginci na bojnem polju osiguravali bodočnost svojih eksistencij. — Kako? — pové nam povestnica. Danes po nijednem teh narodov ni duha, ni sluha.

Toda čemu neki zajemati iz temne minolosti vzgledov! Sedanja doba je dokaj poučna v tem oziru. Vsak narod se trudi, da si v sedanji dobi „boja za svoj obstoj“, kjer se ne gre za posameznike, temveč za cele narode, trdno zasidra in zagotovi bodočnost svojo.

Če naleti pri teh naporih na kak odpor ali celó neuspeh, postane pa obupen in potr, on preneha zanašati se na svojo moč, strah ga prešinja pred bodočnostjo, — in rajši zaupa usodo svojo prvemu dobrodrugu, ki pride, obljubujoč mu gore in doline ter zlate gradove, obetajoč mu zapeljivimi besedami in lokavimi obljubami srečnejšo bodočnost.

Vse to so nedavno skusili Francozi, in isto se dogaja dandanes med našimi brati Čehi. Ko je na Francoskem po nesrečni vojni z Nemčijo užaljeni narodni ponos klical po osveti, odsvetovali so pametni možje ljudstvu vsako prenačlenje, kojemu bi sledila popolna poguba naroda; toda med ljudstvom misel po maščevanju ni utihnila, in kdor je najbolj kričal, kdor je neprestano pozivljaval narod k orožju, k osveti, ta je postal ljubljenelec njegov. V trenutji

zaslepljenosti klicalo je ljudstvo slavo prvemu — po svojem mnenji — sinu Francije, ter je prave rodoljube, ki niso hoteli opoteče slave iskati v ugodni dobi iz ljubezni do svoje narodne zemlje, po navetu dobrodrugov izdajal in je — kamenjal. Veliki mož bil je francoskemu ljudstvu general — Boulanger. Oznanjal je osveto Nemčiji, prorokoval zopetno pridobitev Alzacije in Lorene, — ljudstvo je zgubilo glavo in v svoji domišljiji našlo rešitelja, v tolpah je drlo pod njegovo zastavo in proklinjalo one, ki so svarili te zasleplence. Ni trajalo dolgo in ljudstvo se je vzdramilo iz svoje opojnosti. Spoznalo je, da je hotelo služiti za štafazo čestihlepemu človeku, ki ni ljubil Francoske, temveč — sebe, da se je klanjal maliku, kateremu ni bilo nijedno sredstvo preslabo v dosego namena, da, ni izdaja domovine ne! V pravični razjarjenosti je proklinjalo moža, kojega je še nedavno obožavalo, in v trpki skušenosti je prišlo k spoznanju, da je bilo žrtev — dobrodruga!

Čemu se spominjamo nedavnih francoskih dogodajev danes in kažemo nanje? — Tudi naš narod ima svoje Boulangerje, ki skrivajo pod namišljeno narodno zastavo svoje neznatne osebe. In če motrimo od časa do časa ta boj, ki se véde proti narodno-konservativni stranki, vprašamo: so li to pravi Slovenci in rodoljubi, ki takó počenjajo? Kaj je povsem njih smoter? Polastiti se hočejo odločilnega vpliva nad usodo naroda, da bi potem laglje stolovali na prvih mestih.

Sveto pismo nam pripoveduje o možu, kojega si je bil Kristus izbral in izvolil za svojega zaupnika — mej apostoli, a ta je ljubezen, skazovano mu od božjega mojstra, povrnil s tem, da ga je izdal, ne sicer iz prepričanja, temveč iz lakave dobičkarije — za 30 srebrnikov. Ta mož je bil Judež. A tudi narodi imajo svoje Judeže. To je oči-

vestno! Kakor v jedni rodbini niso vsi otroci jednaki, slični — jeden postane redovit, marljiv, drugi pa ničemurnež — jednako se v tej veliki rodbini, katero nazivljemo narod, porajajo Aristidi poleg Efi-jaltov. In v kako nesrečo taka izdajna duša more pahnuti ves narod, o tem nas uveri zgodovina vseh narodov, in tudi naša domača v 60. letih!

Oporekal nam bode kedó, češ, to se pravi dvojiti o rodoljubji, zavednosti in moči slovenskega naroda, ter nam pokaže na Madjare, da si niso mnogoštevilni, a so vendar dosegli svojo samostojnost. Istina je, da bi ne bili Madjari l. 1868. kovali železa, ko je bilo vroče, še dandanes ne bi bili samostojni. Kdo je pomogel Madjarom do samostojnosti? Nemci, da bi dosegli izdatno zaslonbo v boji zoper slovanske narode, bivajoče v avstrijski državi. A še druga okolščina: madjarskemu ljudstvu bilo je odločen in navdušen vodnik — plemstvo, čegar močnemu vplivu morajo se Madjari zahvaliti za vse.

Ako ne bode narod naš dosegel svojega cilja s pomočjo konservativnih idej, koje so njemu prirojene, z liberalnimi še manje njemu klije blaginja! Najboljši dokaz sta nam v tem oziru dva največja in najvažnejša stanova: kmetski in obrtniški; ta dva ne samo vzdržati, temveč privedi k procvitanju, je prvi smoter konservativne stranke.

Kakor posameznik z glavo ne predera zidú, istotako tudi ne narod — in hoče li slovenski narod ne samo doseči, temveč tudi za bodočnost si trajno zagotoviti svoja prava: treba, da v složnem voji bojuje mirno, premišljeno in vstrajno, to edino dela iz bojovníkov junake; moči in zmožnosti ima v to zadostno.

S tem še ne bomo rešili naroda, ako popevamo „Naprej zastava“, „Hej Slovani!“, zabavljamo Nemcem in vladi, ako bomo od sebe pehali duhovščino in njene politične prijatelje. S tem bi le

LISTEK.

Nedeljske misli.

I.

Gospod vrednik! Gotovo ni bilo že davnaj tako „fletno“ v Slovencih, kakor baš v minoli poletni dobi, ko smo se zabavali vsi takozvani „listkarski veseljaki“ brez nedeljskih listkov. Ker je vse minljivo pod solncem in ker jame presedati tudi sedanja premirna listkarska zabava pod črto Vašega lista, kupil si je čez dolgo tudi Vaš nekdanji znanec zopet gosje peró, katero namerava pomakati včasih v narodno črnilo in risati ž njim solnčne slike našega javnega življenja.

S tem svojim oficijelnim programom pa Vaš stari „homo novus“ noče dokazati, da bode pregnal v bodoče vso javno in sevéda visoko politiko iznad črte globoko doli v svojo ponižnost, temveč prepustiti hoče, kakor se tudi spodobi, svojim tovarišem visoki in častni prostor za resne politične probleme, za grom in točo v narodnem boju in za političko „korajžo“ s pestjo v žepu, kedar se nam jame namreč krhati dosedanje s prošnjami okovano političko orožje.

Vendar, ako hoče biti v istini odkritosrčen Vaš doslej še nepromovirani listkarski kandidat, priznati mora, da baš brezlistkarska doba Vaša ni bila nerodovitna, zakaj varovala je Vaše bralce marsikatero

listkarske „race“, pokopala je „presitnega“ nedeljskega „Pseudonima“ in Slovincem je rodila nadej poln slovenski tabor pod milo streho ljubljanske čitalnice ter pokrila kar povprek dosedanje sladkotno narodno politiko z jeklenim plaščem „der schärferen Tonart“.

Nerodoljubno bi bilo preiskovati na tem pohlavnem mestu globoko pod črto, kako so „švigale“ že od nežne pomladi „gebundene Marschroueten“ a conto tega prostovoljnega narodnega taborja. Tudi naš najnovejši častni „epiteton“, kateri nam je tiskal madi grofič Künigl na naše vizitke, vlegel se je mej tem srečno in brez glavobola v ljubljanski mestni dvorani ad acta, namreč v oni arhiv, ki hrani poznim zanamcem slavo najnovejšega slovenskega imena.

Čudno ni, da je izračunal moj prijatelj, ki se rad pečá z narodno matematiko in sicer na podlagi Vegovih logaritem, naroden in pa grofa Künigla dobiček iz zadnje glavne bitke na barikadah polnih vrčkov nemškega viteštva.

Naš naroden matematik je našel namreč, da se doslej navzlic vsem Vegovim teorijam ne dá do pičice dokazati, kdo je na zgubi in kdo na dobičku v tej sicer navadni „aféri“, a pritrdil je po svoji matematiški glavi, da sta pridobila oba na svoji zanimivosti.

Kar se tiče povrh zaslug našega najmlajšega uradniškega grofiča, je najbolj zanimiva istina, da je prekorčil s svojim — „historičkim izrekom“

takozvani oslovski most v politički uradniški karijeri; kajti jaz stavi v ves dobiček našega najnovejšega taborja, da bode glavnil grof Künigl prej ali pozneje našim rojakom, katere prireja že sedaj po plemiškem receptu za poznejše svoje političke eksperimente.

Vendar oporekalo bi se mi lahko, da sem nestrpen in da nimam niti pojma o narodni „elastiki“, ker pregrevam že v svojem prvem „deviškem“ listku tako vsakdanje narodne dogodbe in sicer baš v dobi, ko je napeta narodna struna same radosti, da nam pomagajo germanizovati tudi naši slovenski otroški vrti in naša, namreč nemška mestna šola nemškoželjno slovensko deco.

Iz teh solučnih slik sodite brez dvoma, gosp. vrednik, da ima Vaš usiljeni dovtipar dovolj in hvaležnega dela za svoje nedeljske misli, in da ima že izbranega marsikaterega grešnega narodnega Ikar-ja, ki si prifrkuje prej ali pozneje v nedeljskih mislih svoje lojene peruti in pade v sobotni moj črnilnik, kjer se prirejajo narodnemu grehu Dantejeve vice.

Gospod vrednik, ako se strinjate s tem odkritosrčnim programom Vašega listkarskega kandidata in ako se zadovoljujete ž njegovim pričajočim nastopnim govorom, habilitoval se bodem pod Vašo častno črto kot

Swiftijanec redivivus.

narod pokopali, kakor ga žene isti v pogibelj, ki trosi kriva in mamljiva, a sicer lepo doneča načela mej ljudstvo, dobro vedóč, da tega, kar obljubuje, ne more spolniti. Ne drvimo se za slepim naključjem čez strn in drn, temveč za pravim ciljem: trdno spojeni, premišljeno in odločno se hočemo in moramo boriti za samostojnost, bodočnost in blaginjo milega nam naroda!

Skoraj dan na dan se nam Mladočehi stavijo v zgled pravih rodoljubov. A to je čez mero smešno, ker ne smemo prištevati vrstam mladočeškimi vseh Čehov, ki bodo glasovali proti češko-nemški spravi. To bodi mirno, a resno povedano nekim našim politikom.

Deželni zbor kranjski.

(Druga seja, dné 17. oktobra.)

(Konec.)

Dalje je poslanec kanonik Klun v imenu finančnega odseka poročal o računskem sklepu normalnošolskega zaklada za l. 1889.

Dohodki, in sicer redni so znašali 173.089 gld. 69 1/2 kr., iz deželnega zaklada pa se je v pokritje primanjkljaja izplačalo 104.486 gld. 64 1/2 kr. Troški pa so znašali 275.383 gld. 15 kr. Ker pa je bila potrebščina proračunjena na 285.624 gld. 66 kr., znesla je torej menj 10.241 gld. 51 kr. Čista imovina normalno-šolskega zaklada znašala je v obligacijah in zastankih 88.979 gld. 63 1/2 kr. Poročilo je bilo odobreno brez ugovora.

O gospodarstvu s Kranjskim učiteljskim pokojninskim zakladom za l. 1889. je poročal poslanec Klun. Doneski deželnega zaklada v pokritje primanjkljaja pri učiteljskem pokojninskem zakladu so bili za l. 1889. proračunjeni na 11.712 gld., potrosilo pa se je 11.050 gld., torej v primeri s proračunom manj za 662 gld.

Pravi dohodki so znašali 24.603 gld. 88 kr., in sicer preostanek od zaloge šolskih knjig 846 gld., šolske globe 5177 gld. 50 kr., 10% in 2% pokojninski odtegljaji 5809 gld. 44 kr., obresti aktivnih glavnice 1346 gld. 10 kr., iz deželnega zaklada 11.050 gld., povrnjeni troški 374 gld. 84 kr. Pričetni blagajnični ostanek je znašal 32.079 gld. 39 1/2 kr., torej skupna svota dohodkov 56.683 gld. 27 1/2 kr. Troški pa so znašali 22.052 gld. 54 1/2 kr., in sicer pokojnine učiteljev 13.356 gld. 15 kr., pokojnine učiteljskih vdov 5231 gld. 99 1/2 kr., vzgojnine 1130 gld. 96 kr., miloščine 2132 gld. 6 kr., pogrebne 142 gld. 50 kr., razni troški 58 gld. 88 kr. Konečno čisto aktivno imetje znaša 34.630 gld. 73 kr., in sicer v državnih obveznicah 32.050 gld., ostalo v gotovini in zastankih. Pri šolskih globah je omenil poročevalec, naj bi se tako strogo ne izterjevale.

O računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za l. 1889. je v imenu finančnega odseka poročal poslanec Hribar. Potrebščina je znašala 3312 gld. 83 1/2 kr., pokritje pa 3824 gld., torej presežek 511 gld. Poročevalec obžaluje, da se pri troških za deželno-kulturne namene išče prihranek.

Dohodki pri pokritju so bili v primeri s proračunom manjši za 656 gld., in sicer pri globah za poljske in gozdne prestopke 408 gld., pri lovskih kartah 218 gld., pri globah za spuščanje privatnih žrebecv 20 gld. in pri naslovu razni dohodki je zaostalo 10 gld. Dohodki so znašali 3824 gld., in sicer globe za gozdne in poljske poškodbe 1592 gld., lovski listi 2232 gld. Troški so znašali 3312 gld. 83 1/2 kr., in sicer donesek deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu 2400 gld., za šolske vrte 345 gld., za gozdne drevesnice 25 gld., za pokončevanje škodljivih mrčesov 30 gld., za vodovode in vodnjake 400 gld., za potne troške posestnikom gozdov v Kropi 87 gld. 92 1/2 kr., za tiskovne troške lovskih listov in za sodne troške 24 gld. 91 kr. Torej je znašala potrebščina v primeri s proračunom manj 1167 gld. 16 1/2 kr. Čista imovina je znašala 3559 gld. 72 kr., in se je v primeri s prejšnjim letom pomnožila za 511 gld. 16 1/2 kr.

Deželni odbor je l. 1889. razposlal političnim oblastvom 1956 lovskih listov. Gozdnim pooblaščenecem je bilo prodanih 744 po 3 gld., zapriseženim gozdnim čuvajem je bilo oddanih 934 listov, ostalih 278 listov pa je bilo vrnenih dež. odboru.

Poročevalec še v imenu odseka stavi prošnjo na deželno vlado, naj bi odpravila nedostatke gledé na lovske karte.

Poslanec Povše pa gledé na spuščanje privatnih žrebecv izraža željo, naj bi visoka deželna vlada po svojih organih strožje zasledovala prestopke.

Proračun deželno-kulturnega zaklada znaša za 1891. leto 3860 gld., in sicer donesek deželni vinorejski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu 2400 gld., za deželno-kulturne namene 1140 gld., razni troški 20 gld. Pokritje pa je proračunjeno tudi na 3860 gld., in sicer za gozdne in poljske poškodbe 1600 gld., zaradi prestopkov pri spuščanju privatnih žrebecv 10 gld., lovski listi 2250 gld.

Proračun se odobri.

Naposled poroča poslanec Hribar v imenu finančnega odseka o računskem sklepu gledališkega zaklada za l. 1889.

Redni dohodki so znesli 5172 gld. 42 kr., in sicer obresti 2431 gld. 59 kr., najmovine 1960 gld., donesek iz dež. zaklada za deželno-zborske prostore 500 gld., razni dohodki 280 gld. 83 kr.; izredni dohodki pa so znesli 42.400 gld., in sicer kreditne operacije 22.400 gld., skupilo za gledališko razvalino 20.000 gld. Vsi prihodki so torej znesli 47.572 gld. 42 kr. Troški so znesli redni in izredni 42.919 gld. 63 kr., in sicer za vzdrževanje poslopij 269 gld. 45 kr., davki in priklade 650 gld. 1 kr., zavarovanje proti ognju 14 gld. 28 kr., razni troški 98 gld. 61 kr., kreditne operacije 40.010 gld., nove stavbe 1746 gld. 35 kr., razni izredni troški 130 gld. 93 kr. Imovina gledališkega zaklada znaša v gotovini 3733 gld. 42 1/2 kr., zastanki 2745 gld. 97 kr., v posestvih 21.027 gld. 27 kr., inventar 72 gld. 25 kr., v hranilnici 70.060 gld., vkupe torej 97.638 gld., 91 1/2 kr. Dolgovi pa znašajo 31.310 gld. 17 1/2 kr., torej čista imovina 66.328 gld. 74 kr. in se je v primeri s prejšnjim letom pomnožila za 1624 gld. 83 kr. — Računski sklep je bil odobren. S tem je bil končan dnevni red.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. oktobra.

Notranje dežele.

Deželni zbori. — V moravskem deželnem zboru sta od šestih deželnih odbornikov izvoljena dva Čeha dr. Šrom in dr. Fanderlik v deželni odbor. Klub čeških poslancev si je izbral za svojega načelnika dr. Šroma, za namestnika dr. Fanderlika; klubu liberalnih veleposestnikov predseduje baron Eichhoff in levičarjem po odstopu Sturmovem dr. Weeber. — V češkem zboru tekmuje ta vlada in zbor s predlogi, kako ugodnejšo in zdatno podporo nakloniti usmiljenja vrednim poplavljenecem. Namesto kneza Schwarzenberga bodo v spravno komisijo volili prof. Braf-a. Mladočeški poslanci so izročili predlog, da se osnuje hidrografično-meteorološki deželni zavod. — V koroškem deželnem zboru je naznanil glavar, da je tajnik bauernbunda Kirschner soglasno izvoljen za poslanca; Slovenci se niso vdeležili volitve. — Dr. Abuja je vprašal deželnega predsednika, kako je z ustanovitvijo mitnic na državni cesti v Zilski dolini. — V tirolski zbornici se je glavar grof Brandis sočutno spominal umrlega solnograškega knez nadškofa; solnograškemu liberalnemu glavarju se to ni zdelo vredno omeniti v zbornici. — Predarelski tudi v prejšnjem zasedanju po večini konservativni deželni zbor je še le sedaj dobil tudi konserativnega glavarja v osebi Adolfa Rohmberga, ki si je s svojim neumornim delovanjem kot poslanec pridobil veliko zaslug za svojo deželico, zlasti za ustanovitev katoliške učiteljske pripravnice.

Tirolski italijanski poslanci dosledno in vstrajno delujejo za lastno deželno avtonomijo. Ravno pred otvoritvijo deželnega zbora imeli so v tej zadevi obilno obiskani shod v Tridentu, kjer sta poslanci dr. Dordi in dr. Brugnara zagovarjala omenjeni načrt ter rekla, da raje odložita svoja mandata, nego da bi odjenjala od svojih zahtev, ki jih stavita v ime in v prosep Italijanov na Tirolskem. — Žalostno in resnici je, da se tudi v Tirolskem razširjajo socijalni demokrati; nedavno so imeli v Telfsu zelo obilno obiskani shod. Tej prikazni so mnogo krive slabe gospodarske in socijalne razmere v deželi, silni davki in prepričli zaslužki, v takem ozračju ima socijalna demokracija pri nabiranju novincev obilno žetev; tudi konservativnim poslancem listi pripisujejo v tem oziru nekaj krivde, ker so se preveč na državo premalo pa ozirali na svojo deželo in se vzlasti pri določevanju hišnega davka preveč popustljive pokazali nasproti vladi.

Moravski poslanec dr. Mežnik je preteklo nedeljo poročal svojim volilecem v Vel. Mezeriču o svojem delovanju; pri tem so razpravljali tudi pogajanja o češko-nemški spravi, ter sprejeli resolucijo, v kateri izražajo svoje obžalovanje, da bodo Moraveci po sklenjeni češko-nemški spravi ostali osamljeni, in da bodo še neznosnejše za-nje politično stanje. — Vidi se iz tega, da v tej točki hočejo složno postopati vsi Čehi tudi zunaj kraljevine češke.

Nemških javnih šol na Češkem je po uradnem izkazu l. 1889/90. obiskovalo 16.027 čeških otrok, 751 več, nego lansko leto; nemških otrok pa je le 3058, ki obiskujejo češke šole. In pri vsem tem vendar-le Nemci na Češkem tožijo o zatiranju nemštva.

V ogrski zbornici je predlagal poslanec Helfy, naj se v Budimpešti ustanovi orientalna akademija; odsek zato osnovan izrekel se je proti ustanovi. Ogrom pač take orientalne akademije ni potreba; saj že itak preveč vzdihujejo vsled strogega praktičnega izvrševanja orijentalno-židovskih nauk v svoji domovini, kajti v glavnem mestu kakor v oddaljeni zakotni vasi na Ogrskem gospodari žid-orientalist.

Vnanje države.

Srbija. Iz Belega Grada se poroča 16. okt.: Prihodnjo nedeljo se bodo izročili materi zemlji v nekem srbskem samostanu zemski ostanki v boji proti Turkom padlih srbskih junakov Negičeve legije. Slovesnega proslavljanja srbskih junakov se bode vdeležil tudi kralj Aleksander.

Črna Gora. Knez Nikola I. je zaukazal nekemu črnogorskemu kapitanu, naj odpotuje v Odeso, da sprejme tam ladijo „Jaroslav“, katero je poklonil ruski car Aleksander III. črnogorskemu knezu ter pripluje z njo v Bar (Antivari).

Italija. „Osservatore Romano“ objavlja jednajst toček obsežajoči program italijanskih katolikov. Prva točka zahteva, da se postavi sv. oče v nekdanjo čast in dostojanstvo prednikov, v popolno prostost in nezavisnost, namreč z ozirom na njegove dežele, v katere posest naj se zopet postavi. Zadnja, jednajsta točka pa določuje, da bodeta narod in vlada pospeševala dobre razmere do vseh držav, da ne bode z diplomatskega stališča osamljen, vendar pa političsko popolnoma svoboden in nezavisen.

Nemčija. Iz Hale se poroča 16. t. m. listom: Kongres socialistov je sprejel Liebknechtovo resolucijo, vsled katere naj bi bil prvi dan maja meseca mejnarodni praznik delavskih krogov. Kakor se poroča iz Berolina „Presse“, glasi se ta Liebknechtov predlog blizu tako-le: „Kongres je sklenil: Prvi dan maja naj ostane trajno delavski praznik, ki naj se vrši po določenih mejnarodnega pariškega delavskega kongresa, kakor dopuščajo tej ali onej deželi običaji in razmere. Če bi praznovanje tega dné zadelo ob ovire, naj se vrše sprevodi, veselice pod milim nebom itd. na prvo nedeljo v maji meseci.“

Švica. Med Bernom in Londonom se vrši zadnji čas živahno občevanje z ozirom na iztiranje Castionija. Bržkone mora zvezni svet poslati še priča iz Bellinzzone v London, katere bodo pričale pred angleškim sodnikom, da je Castioni tisti zločinec, ki je usmrtil 11. septembra vladnega svetnika Rosija. — O položaji tesinskega kantona piše „Pol. Corr.“: Soprisežniški zvezni svet namerava sklicati v kratkem času švicarski narodni shod, ako bodo brezvspešne konference, katere se bodo vršile za sporazumljenje med liberalci in konservativci v tesinskem kantonu, da mu predloži predlog, naj odtegne poročstvo, katero je bil dal za upravo imenovanega kantona. Če se to uresniči, preosnovati bode treba v tesinskem kantonu volilna pravila vseskozi, tako, da bode pripadel obema strankama isti delež na upravi javnih zadev imenovanega kantona. — Takoimenovane upravne konference se tesinski vladni načelnik ne vdeležuje. Pri tej priliki je pisal (Respini) zveznemu svetu: „Obžalujem, da moram tudi sedaj odkloniti vabilo k spravi konferenci. Konference se ne morem vdeležiti, ker ni nastopila prave poti in ne o pravem času. Sicer pa želim, da bi imele obravnave najboljši vspeh, in že zdaj opominam, da se ne bodem protivil konferenčnim odlokom, če le ne bodo v nasprotju z javnimi interesi tesinskega kantona; to se pa, kakor upam, ne bode zgodilo.“

Nizozemsko. Stanje nizozemskega kralja Viljema III. je neki tako neugodno, da ni pričakovati še takó kmalu njegovega okrevanja. Radi tega se vrše priprave, da se osnuje regentstvo. V ta namen bodo sklicane najprvo generalne države, državnemu svetu bodo pa začasno izročene samovladarstvene pravice, in ta bo predložil v teku jednega meseca postavu, da se postavi kraljica za vladarico Nizozemskega.

Anglija. Framasonski duh se vedno zopet pokaže med angleškimi vojaki. Pred nekaterimi dnevi je bilo zaukazano 200 možem stopiti na ladijo, da se odpeljejo v Indijo. Toda vojaki so odrekli pokorščino ter se tako uporno obnašali, da je bil primoran večji oddelek vojakov poseči vmes. Uporniki so se pa še le tedaj udali, ko so vojaki pomerili nánje, da jih postrelé. Ko so tedaj uporni vojaki odložili svoje orožje, iztirali so jih drugi vojaki siloma na ladijo, katere je takoj odplula. To je sad krivih framasonskih prerokov.

Turčija. V višjih carigrajskih krogih vlada veliko vznemirjenje zaradi vednih nemirov v Erzerumu. V dveh armenskih pokrajinah so morali vojaki zatreti upor. Turška vlada je neki sklenila poslati v Erzerum Derviša pašo kot izrednega komisarja ter pomnožiti tamošnjo vojaško posadko.

Amerika. Pri volitvah, katere so se nedavno vršile v Braziliji, so prodrli v devetnajstih pokraji-

(Dalje v prilogi.)

nah omenjene republike vladni kandidatje, samo v Suo Paulu so bili izvoljeni trije kandidati katoliške stranke in eden kandidat skupne liberalno-konservativne opozicije. Izid te volitve graja najmerodajnejši brazilski list kot največjo sleparijo in ponarejenje javnega mnenja. Novoizvoljeni kongres pomenja podaljšanje vojaške diktature za tri leta. Skoro v vseh državah se je vdeležilo volitev le kakih 20 do 30% volilcev, ker je vladna stranka in vojaštvo ovirala z vsemi mogočimi sredstvi vsako opozicijsko gibanje pri imenovanjih volitvah.

Izvirni dopisi.

Iz Suhe Krajine, meseca oktobra. „Nomen est omen“ — v pravi puščavi, po dve pa tudi več ur daleč imamo do vode; bivamo tu zapuščeni od vsega sveta. Posebno letos, ko nam je že večmesečna suša še tisto malo vode, ki jo po žlebičih napeljemo v vodnjake, že davno pobrala in smo primorani, da sebe in živino svojo obvarujemo pogina vsled žeje, po več ur daleč dovažati vodo, čutimo, kako zelo smo od vsega sveta zanemarjeni, ker nam manjka potrebnih in dobrih cest. Dočim se za druge deželne potrebe izdajo ogromne svote, ko se povsod drugje gleda na povzdigo materialnega blagostanja deželanov, ko se drugje na deželne in deloma tudi državne troške pomaga prebivalstvu, je pri nas ravno narobe.*)

Ravno sedaj zbrani slavni deželni zbor bi pač za naše kraje storil največjo dobroto, ko bi dovolil primerno svoto v namen, da se napravi, oziroma zboljša cesta, ki bi na jedni strani nas vezala z Žužemberkom, na drugi strani pa izpeljana bila do Ribnice — čez Malo Goro; tako bi naše kraje svetu in prometu odprla. Sedaj se mora nas vsak promet ogibati, ker do nas nihče z vozom ne more. Če bi se pa ta cestna proga otvorila, zvezana bi bila Dolenjska z Notranjsko po najkrajšem in najpripravnijem potu. Živinoreja, jedina stroka, ki nam donša še nekaj dohodkov, bi se povzdignila. S kratka: taka cesta je za nas, posebno če se uresniči kmalu dolenski železnica, živa in neizogibna potreba.

Nadalje potrebovali bi boljše in več vode. Če se za Notranjsko sploh, potem za Kočevsko kaj stori, toliko bolj bi mi v tej zadevi pomoči potrebovali. Ako bi se kdo od vplivnih oseb tu na lici mesta prepričal, koliko naše ljudstvo vsled pomanjkanja vode trpi, koliko dela in stroškov ima, da si preskrbi vodo, da sebe in živino živo ohrani, strmeli bi. So nekatere vasi, ki morajo tako daleč po vodo, da voznik zjutraj voz napreže in z vodo pride še le zvečer domov. Vsak dan ponavlja se ta vožnja in to nad mesec dni. Povsod je kmet tepen, tu pa še posebno. Res je letos izvanredno suho vreme, vendar tudi o časih navadnega vremena primanjkuje nam pitne, zdrave vode. To bi se odstranilo s tem, da bi se občinam pomagalo z doneski zidati obširne in trdne vodnjake, kjer bi se zbirala voda-deževnica ali studenčnica.

*) Gosp. dopisnik, izčrtali smo mnogo stavkov, ker so popolnoma neresnični.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je daroval za šolo pri sv. Martinu v Spod. Tuhinju 250 gld.

(Imenovanja.) Poštni koncipist Peter Corá v Trstu je imenovan poštним komisarjem in mu je poverjeno nadzorstvo poštних in brzojavnih uradov na Kranjskem. Poštna konceptna praktikanta H. Hoffer in H. Pattai sta imenovana koncipistoma v Trstu. Višji finančni nadzornik dr. Tit Premuda je imenovan finančnim svetovalcem v Trstu.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo 15. oktobra svojo XL., oziroma I. sejo po letošnji skupščini. — Navzočni: Prvomestnik Tomo Zupan. Odborniki: Dr. vitez Bleiweis, Ivan Hribar, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Vošnjak (blagajnik), A. Zamejec, Anton Žlogar (zapisnikar). Od nadzorništva: Oroslav Dolenc, dr. Fran Papež. — Prvomestnik pozivlja, naj se vodstvo konstituirá v smislu § 18. družbenih pravil. Izvoljeni so prejšnji opravitelji, kakor so zgoraj zaznamovani, ki hočejo še z naprej svoje moči posvetiti družbi. — Po nasvetu blagajnikovem, ki poroča o denarnem stanju, odobri se več podpor za dijaške kuhinje in društva. Nekaj prošenj za

podporo se odbije, ker se ne vjemajo z družbenimi pravili. — Za tržaške šolske zavode ukrene se potrebno. — Družbeni „Vestnik“ IV. bode se v kratkem razpošiljal z vsprejemnicami vred vsem podružničnim načelnikom za blagohotno razdelitev med društvenike. — Zapisnikar naznanja, kako so bile tekoče zadeve rešene.

(Vreme.) Včeraj je tiskarski škratelj toliko zmotil našega g. metteur-en-pages-a, da je izostalo sicer kratko, a vendar za mnoge zanimivo poročilo, in sicer o vremenu. — Imeli smo dolgo, zaradi pomanjkanja vode predolgo suho vreme. V četrtek popoldne pa je začelo dežiti, liti, bliskati in grometi. Po noči je sneg pobelil vso ljubljansko okolico. Dasiravno je močno lilo, vendar je bilo dežja še premalo. Vreme je sicer hladnejše, a lepo. — Z Vrhnike se nam poroča, da je v četrtek zvečer tresčilo v zvonik v Bevkah. Telo je, dokler ni bruhnil ogenj ob 1/2 11. uri in upepelil streho. Vrhnisko gasilno društvo je bilo hitro pri ognju in zabranilo večjo nesrečo. Močni dež je pomagal gasiti.

(Slovenska pravna akademija v Ljubljani) — ni nič novega. Imeli smo jo že l. 1849. in za njen obstoj se dobi še nekaj živih prič, ker so bili nje slušatelji. V deželni arhiv kranjski ste pa prišli te dni dve mrtvi prič dokazat, da je to resnica. To je spričevalo studij in frekventacijsko spričevalo za Ivana Mahkota, ki je l. 1849. poslušal avstrijsko gradjansko in kriminalno pravo v slovenskem učenem jeziku na liceji ljubljanskem. Čez poslednji je tudi napravil preskušnjo z odliko pred c. kr. profesorjem dr. Ernstom Lehmanom. Na podlagi tega spričevala je bil potem sprejet v drugo leto dunajske juridične fakultete. Ta nekdanji slušatelj slovenske pravne akademije ni nihče drugi, kakor sedanji občečislani g. c. kr. okrajni glavar ljubljanski, ki je, kakor znano, zmožen spretno uradovati v obeh deželnih jezikih. Deželni muzej mu je hvaležen za podaritev omenjenih listin, ki znata še prav priti.

(Kranjec-zdravnik na Ruskem) je bil dr. Florijan Sentimer. Rojen je bil okrog leta 1785 v Kranji. Dopršil je srednje šole na ljubljanskem liceji leta 1804 in se je naslednje leto posvetil medicinskim študijam na dunajskem vseučilišču. Poslušal je tudi predavanja v Heidelbergu. Potem je prišel v Pariz ter vstopil kot polkovni zdravnik v vojsko Napoleonovo. Z veliko francosko armado se je podal leta 1812 na Rusko in ostal po katastrofi istega leta v Moskvi. Tu se je vdomačil in oženil. Ko je leta 1831 divjala po Moskvi kolera, je bil dr. Sentimer še v tem mestu in se je posebno odlikoval s srečnim zdravljenjem bolnikov. Leta 1836 je bival kot zdravnik v Petrogradu. Tega leta je izdal 131 strani obsežno, nemško pisano knjigo z naslovom: „Die Cholera heilbar!“ Poslal je jeden izvod v spomin svojemu prijatelju in nekdanjemu šolskemu tovarišu, ljubljanskemu kanoniku Vrbanu Jerinu. Ta knjižica dobi se zdaj v muzejski knjižnici v Rudolfinumu pod zaznamko p I/7. Kdaj da je umrl dr. Sentimer, ki je bil bližnji sosed dr. Karbonariju po rojstvu in osodi življenja, ni znano. Morebiti utegne kdo kaj več povedati o tem našem rojaku.

(Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske) nam je poslal svoje letno poročilo za leto 1889. Z veseljem nam je omenjati hitrega napredovanja te naše velevažne družbe, ki je v tem letu dobila zopet 205 novih udov ter je imela denarnega prometa blizu 40.000 gld. Kakor poročilo javi, znaša letošnji promet, — t. j. za leto 1890, — že sedaj nad 100.000 gld. V poročilu je na kratko povedano, kako je odbor v letu 1889 posloval, kako je posamezne panoge kmetijstva pospeševal in kako je družbene zavode (podkovsko šolo in poskuševališče) oskrboval ter posamezna podjetja zvrševal. V poročilu tudi najdemo, da družbi pristopa mnogo udov iz sosednih dežel; prav je tako, saj imajo od naše delavne družbe več koristi, nego od drugih nam Slovincem neprijaznih. Ob tej priliki pozivljemo vse gospodarje, in sploh one, ki se pečajo s kmetijstvom, da pristopijo k družbi, ako tega niso še dosedaj storili, ker dobé od nje toliko koristi, da je letnina obilokrat povrtna.

(Odbor polit. društva „Sloga“) na Goriškem razpošilja prošnjo do slovenskih rodoljubov, naj bi s prostovoljnimi doneski podpirali slovenski otroški vrt in dekliško dvorazrednico, ki se je te dni morala razširiti v trirazrednico. Zaradi pomanjkanja prostora objavimo prošnjo v prihodnji številki.

(V Železnikih) je za župana izvoljen posestnik Luka Košmelj, svetovalci pa Leopold Globočnik, J. Levičnik in Miha Tolar.

(Razglas.) C. kr. kmetijska družba kranjska bode prodajala plemensko goved, nakupljeno z državno podporo, in sicer biki beljanske (cikaste) pasme v ponedeljek 27. oktobra. dopoldne ob 10. uri na dvorišču gostilne pri Wuchererji v Lescah. 1. Goved se postavi na dražbo za polovico cene, katero je stala družbo, in proda se onemu, ki ponudi za njo največ. 2. Kdor kupi govedo, mora jo precej plačati. Kupec se zaveže z zaveznim listom, da vzame kupljeno goved v varstvo svoje. Podpisana družba ni porok za nobeno reč, zato naj pa vsak, ki misli kako govedo kupiti, žival še pred dražbo dobro pregleda.

(Razpis dobave rži, ovsá in pšenice.) Za leto 1891. bode c. in kr. intendantca 3. vojnega oddelka v Gradci kupila: za vojaški oskrbovalni magacin v Gradci 3200, eventualno še 340 metriških centov rži in 9500 metriških centov ovsá; za magacin v Mariboru 7220, eventualno še 1870 metriških centov ovsá, za erariško skladišče moke v Mariboru 11.350 metriških centov pšenice, 25.120 metriških centov, eventualno še 1560 metriških centov rži; za magacin v Celovcu 2350 metriških centov rži; za magacin v Trstu 420, v Gorici 1760 in Pulji 350 metriških centov ovsá. Natančni pogoji pregledajo se v vojaškem oskrbovalnem magacinu v Ljubljani, razpis pa tudi v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani. Ponudbe s 50 kr. marko kolekovane poslali je v obliki pisma do 20. oktobra t. l. 10. ure dopoldne c. in kr. intendanci 3. vojnega oddelka v Gradci.

(C. in kr. državno vojno ministerstvo) si namerava dobavo raznih oblačilnih in opravnih potrebščin zagotoviti potom splošne konkurencije. Oni podjetniki, ki so zmožni dobave ter zanesljivi, opozarjajo se na ta razpis z opomnjo, da so pri monturnih skladiščih v Brnu, Budapešti, Gradci in Kaiser-Ebersdorfu in pri monturnem podružničnem skladišču v Karlsburgu vzorci razpisanih reči na ogled, pa da jih je tudi lahko kupiti od imenovanih monturnih upravnih zavodov. Opomina pa se, da so k cenam, ki jih je za take vzorce plačati, prišteti razven dejanskih napravni stroškov še razni drugi, ki jih je imela vojna uprava. — V zaznamu reči nahajajo se poleg mnogih drugih: robci, čake, čelade, žimni čopi, ovratnice, rokavice, petne podkove, stremeni, podbradne verižice, lopate, konjska česala, skledice s pokrovom, vojaške steklenice, povezane vrvi za krmo, napojne golive, konjske krtače, zimske hlače, bombažni životniki itd. — Ponudbe vložiti je najkasneje do 15. novembra 1890. l. do dvanajste ure opoldne pri vložnem zapisniku državnega vojnega ministerstva. Pogodbeni načrt in podrobnosti ter obrazci ponudbeni vidijo se lahko tudi v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

(Po poročilu do trgovske in obrtniške zbornice) prodajejo se na novih tedenskih semnjih, ki so vsako sredo v Zagrebu, razven živil in maloobrtnih izdelkov tudi deželni pridelki, potem rogata živina, prašiči, konji, druge domače živali in perutnina, in sicer je teh reči veliko in navadno dobrih na prodaj. Vsled prošnje trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu opozarjajo se kupec na te semnje.

(V samostanu č. gg. karmeličank) na Selu pri Ljubljani prejele so v praznik sv. Terezije (dné 15. t. m.) sv. redovno obleko tri kandidatkinje in sicer: Ana Kerne, hčerká g. nadučitelja v Gorenjem Logatcu; Helena Avberšek s Koroškega in Regina Reiterer s Tirolskega. — Sv. opravilo imeli so prevzvišeni gosp. knezoškof sami ter so tudi v precejšnjem številu zbrano ljudstvo s kaj spodbudnim nagovorom osrečili.

(Glavni dobitek) dunajskih razstavnih sreček znaša 50.000 gld. Opozarjamo p. n. občinstvo, da bode zadnje izžrebanje že 30. oktobra.

Telegrami.

Praga, 17. oktobra. Spravna komisija je danes zopet imela sejo, katere so se vdeležili vsi udje. Dr. Grégr hoče, da se vrši posvetovanje najprvo o preosnovi volilnega reda, potem še le o kurijah. Dr. Herold je predlagal, da naj se preide na dnevni red o Schmeykalovem predlogu. Grof Clam-Martinic je opomnil, da se hoče zvesto držati vseh

spravnih točkah, in stavi posredovalni predlog, naj se preide po posvetovanju predloga v deželni kulturnem svetu na posvetovanje volilne organizacije nefidejkomisnega veleposestva, da se bode mogel Nemcem po njih želji omogočiti zastop v veleposestvu. Dr. Plener je opomnil, da je zakon o kurijah potreben, da morejo Nemci vršiti volitve v deželni odbor po svojih pravicah, zdaj gré samo za dobro voljo, da preneha vže enkrat metoda vednega odlašanja. Plener je zagotovil, da bode držal svojo besedo ter se pridružil Clam-Martinicevemu predlogu. Ker je električna luč odrekla razsvetljavo, odložilo se je nadaljno posvetovanje na jutrnji dan.

Sofija, 17. oktobra. Obravnave o kupčijiški pogodbi z avstrijsko-ogrsko državo so vže tako daleč, da utegne imenovana pogodba vsak čas biti podpisana.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	toplomera po Celziju			
17	7. u. jut.	736.5	1.6	sever	oblačno	
	2. u. pop.	728.7	7.8	sl. vzh.	jasno	0.00
	9. u. zveč.	729.8	4.0	"	"	
Srednja temperatura 4.5°, za 6.8° pod normalom						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

18. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87 gld. 95 kr
Srebrna " 5% " 100 " 16%	88 " 10 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 95 "
Akcije avstr.-ogrske banke	980 " — "
Kreditne akcije	307 " — "
London	114 " 70 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 08 "
Cesarski cekini	5 " 44 "
Nemške marke	56 " 37 1/2 "

Stanje avstro-ogrske banke

dné 18. oktobra 1890.

(Brzjavno poročilo.)

Bankovec v prometu	gld. 455.513.000 (+ 4.922.000)
Kovinski zaklad	" 425.613.000 (+ 181.000)
Listnica	" 194.084.000 (+ 5.092.000)
Lombard	" 27.679.000 (+ 1.434.000)

Zahvala

zavarovalni družbi za življenje „THE GRESHAM“ v Londonu.

Iz zavarovanja na slučaj smrti mojega pokojnega moža gospoda Matije Wakonigg-a izplačal mi je takoj glavni zastopnik v Ljubljani, g. Guido Zeschko, znatno vsoto, ne da bi mi kaj utrgal.

Čutim se prijetno zavezanega, da izrečem zavodu „THE GRESHAM“ v Londonu javno zahvalo, in vedaj morem vsakemu rodbinskemu očetu dati dober svet, da si z zavarovanjem pri tem zavodu, ki je povsod na jako dobrem glasu, zagotovi bodočnost svoji rodbini.

V Zagrebu, dné 3. oktobra 1890.

(1)

Julija Wakonigg

Vodnikovo kamnosekarstvo

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice nasproti predilnice,

prilporeča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo

kamnoseško delavnico,

v kateri se izvršujejo vsakovrstna cerkvena kamnita dela, kakor:

altarji obhajilne mize itd.;

so v zalogi v veliki izbiri in se izdelujejo lični

nagrobni spomeniki

po najnižjih cenah.

(2-1)

(12)

Vinko Čamernik,

kamnosek.

v Ljubljani, Parne ulice št. 9, filijala tik mesarskega mostu.

se najljubšeje priporoča prečastiti duhovščini in izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela,

slav, občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših po najnovejših načrtih prav lično in iz različnih vrst marmorja izdelanih

nagrobni spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem izgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljenega zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno dvakrat na leto in sicer pomladi in pred Vsemi svetimi.

Se posebej opozarja na krasen, od kajnahtalskega, kararskega in črnega marmorja izgotovljen

spomenik,

katerega prodá po primerno jako nizkej ceni.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča v vsakovrstna

starbinska dela,

katera fino, trpežno in ceno izvrši.

(7)

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas

G. Zechmayer, Nürnberg.

Obrazci zastoj. (15-12)

Ivan Kregar,

pasar

in

izdelovatelj

cerkvenega

orodja

LJUBLJANA,

Poljanska

cesta 3,

(zraven gostilne

»pri zvezdi«).

opozarja in toplo priporoča preč. duhovščini in sl. cerkvenim predstojništvom svojo novourejeno

pasarsko delalnico,

v kateri izdeluje v najraznovrstnejših oblikah in slogih cerkveno orodje, kot:

monštrance, ciborije, kelihe, tabernakeljne, svečnike, léstence i. t. d.

iz najtrše in najzanesljivejše kovine, lično in cenó po poslanih uzorcih ali lastnem načrtu.

Staro orodje popravlja in prenavlja, posrebuje in pozlatuje v ognju tudi strelovodne osti po najnižji ceni. — Izvršeno blago pošlje dobro spravljeno in poštine prosto.

(3)

Št. 18.029.

Razglas

(3-3)

mladeničem, ki stopajo v vojaško dōbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1891. leta, naznanja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni 1870., 1869. in 1868. leta, se morajo zglasti v zapisanje tekom meseca

novembra letos

pri tem uradu.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je s seboj prinesiti dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasti stariši, varuhi ali pooblaščenči.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih januarji in februarji 1891. leta podpisanemu uradu, ali pa najpozneje na dan glavnega nabora naborni komisiji izročiti z listinami previde-prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zglastitve izročiti z listinami previde-prošnje. V takem slučaju je moči tudi istočasno zglasti in dokazati pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona povedanih ugodnosti.

6. Dolžnost zglastitve imajo tudi sinovi vojaških oseb, biva-jočih v dejanski službi in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojstva (vojnega pomorstva) in so še stavodolžni.

7. Kdor zanemari dolžnost zglastitve, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti propisano zglastitev, ko mu ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se prestopka in zapade globi od 5 do 100 gld., eventualno zaporni kazni od jednega do dvajset dni.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

3. dan oktobra 1890.

Katoliška Tiskarna

prilporeča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

J. BENDIK-a,

tovarnarja v Št. Valentinu na Spodnjem Avstrijskem,

hranilna mast

za usnje

je najboljšje sredstvo, da se usnje ne premoči.

Za likanje usnja se priporoča ravno kar izumljena, pred ponarejanjem s e. in kr. privilegijem zavarovana

tinktura

za usnje.

Glavna zaloga v Ljubljani pri gg. Schusnigu in Weberji, nič več pri Krisperji.

(16-3)

Svarimo pred ponarejanjem.

➡ Vsaki dan ➡

na pol prekajene

kranjske klobase

in klobasice za peči (Bratwürste)

iz svežega svinjskega mesa doma narejene

vsako sredo in soboto

priznано izvrstne sveže

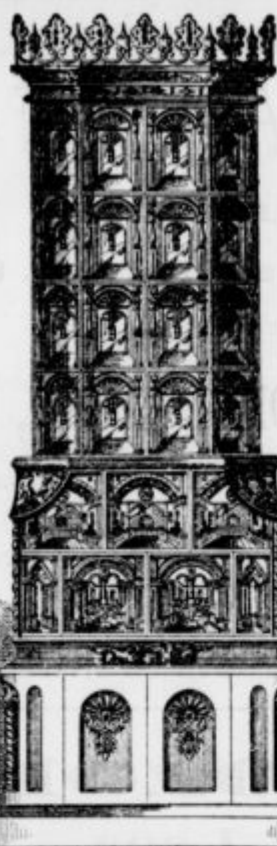
rižove, jetrne in krvave klobase

in pečenka v pečici (Jungfernbraten)

3-2

dobiva se pri mesarici

Barbari Kopač, sv. Petra nasip št. 47.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujavo, zeleno in slonokošeno osteklene, ognju protivne

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franco.

Zastopništvo

pri (40-30)

Vidic & Comp.

Slonove ulice.

Trgovina z železnino

Albin-a C. Ahčin-a

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8,

priporoča svojo bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriških gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, stesalcev, ôs, zavornic za vozove, okov za vozé itd., šin za kolesa, podkev, cokel, konjskih žabljev, slokih žag, kôs, srpov, slamoreznih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj.

(28-23)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

Hišni telegraf

brez telefona
le gld. 4'50

in višje.

Posamezni deli
za napeljavo
strelovodov,
hišnih telegrafov
in
telefonov
so vedno na razpolago.
Za dobro, zanesljivo in točno
delo jamči, cena je kar mo-
goče nizka.

Josip Rebek,

(prej Karol Ahčin)

ključarski mojster,

13 Francovo nabrežje Ljubljana Francovo nabrežje 13.

priporoča svojo izbrano zalogo lepo, natančno in trpežno izdelanih

štedilnih ognjišč

okov za okna in vrata; izdeluje tudi

železne ograje

v vsakovrstnih oblikah po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu in sploh vsa ključarska dela po najnižji ceni.

Sprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvršuje točno, poceni in zanesljivo.

Poslabno opozarja na svojo na Kranjskem največjo zalogo

elektrotehničnih proizvodov

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo telegrafov in hišnih telefonov v poljubni dolžnosti. Slednja priporoča še posebej cenjenim gg. trgovcem in tovarnarjem v varstvo pred tatovi in svrhu hitrega poslovanja.

Prečast. duhovščini, veleposestnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posestnikom se priporoča za napeljavo

strelovodov,

katera napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovešem zanesljivem načinu; popravlja tudi že napeljene pohabljenе strelove, katerih zanesljivost preizkuša z navlašč za to naročenim „elektrometrom“.

(20-11)

Lepo in bogato s pravim zlatom
pozlačene

(5-3)

nagrobne križe

priporoča po nizkih cenah

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino v LJUBLJANI,
Mestni trg 10.

Na zahteranje določijo se
obrazci in ceniki franco.

Pozor!

Stroji za pranje in sušenje perila;

najnovejši patent. Varuje se perilo, ter opere belo ko sneg. Prihrani se mnogo časa in več ko polovica kurjave. S strojem opereš v eni uri, kakor z roko v enem dnevu.

„Ekspress“ ali stroj za surovo maslo. C. kr. patent. Obsega 5 do 50 litrov, s katerimi se v 4 ali 5 minutah naredi iz smetane najboljše surovo maslo.

Blagajnice (kase), stiskalnice za kopi-

ranje; vsako- vrstni stroji za poljedelce posebno

mlatilnice, ročne reznice za krmo in na mlatilo (Göppel), trijerji, stroji, s katerimi se žito čisti in odbira, korusa robka, grozdje in sadje stiska, pumpe za gnojnice itd.

Šivalni stroji za domačo in obrtno porabo, otroški vozički, svila, sukanec, volna, bombaž, mašinske šivanke in olje, sploh vse, kar se potrebuje za šivalne in poljedelske stroje. Vse v veliki izbiri iz najboljšega blaga in po najnižji ceni.

Pri tej priliki se zahvaljujem za 20letno zaupanje, katero si želim ohraniti s hitro in točno postrežbo.

Vnanja naročila sprejemata moja potovalca gg. Ivan Komatič in Ivan Grebenc, ter na zahtevo tudi dajeta pouk s stroji. Stroje na vlačila (Göppel) na zahtevo ta dva gospoda postavljata, kjer je treba. Priporoča se za obilna naročila

s spoštovanjem

(7-7)

FRANC DETTER

v Ljubljani na Starem Trgu št. 1.

Nasproti železnemu mostu.

Leopold Tratnik

izdelovatelj
cerkvene posode itd.

Ljubljana
sv. Petra cesta
št. 27.

Priporoča svoje izdelke prečastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah.

(17)

Na željo pošilja načrte in ilustrovane cenike.

Staro orodje in posode jemlje v popravo.

pripravljena od lekarja GABR. PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplivno zdravilo, katero krepi želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovi ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov urejajoče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 stekleničic za gl. 1'36;

po 24 za gl. 2'60; po 36 za gl. 3'84; po 44 za gl. 4'26; po 55 za gl. 5'26; po 110 za gl. 10'30; po 550 za 50 gl.

Dobiva se v steklenicah po 10 kr. le v Ljubljani v lekarni „Pri angelju“, Dunajska cesta, v steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tujih in inozemskih lekarnah.

(60-2)

FERD. BILINA & KASCH

Židovske ulice šte. 1 LJUBLJANA Židovske ulice šte. 1

priporočata svojo bogato zalogo vseh vrst rokavice od usnja (lasten izdelek), kakor tudi kaj trdne volnate zimske rokavice za gospode in gospé.

Velika izbira

(10-2)

zimskih čevljev (Filzschuhe)

nizkih in visokih, dalje nepremočnih gumi-čevljev (Gummiüberschuhe) za otroke, gospode in gospé. — Izdelujeta in imata v zalogi

kirurškične obveze in kilne pasove

jamčeno najnatančnejše in trpežne, istotako razne kirurškične priprave.

Velika izbira

potnih kovčegov in torbic,

kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov. Zaloga pristnega ameriškega gumi-perila

v vseh modnih oblikah; najnovejše v chiffon-, zavratnikih in manšetah.

Telovniki, nogovice, tudi normalno perilo po profesor Jägerovem sistemu.

Vse po najnižjih cenah.

Trgovina z železnino

ALBIN C. AHČIN-a

v Ljubljani,

Gledališke ulice šte. 8

priporoča svojo bogato zbirko

nadgrobnih križev,

pristno pozlačenih in najfinejše izdelanih, ali tudi surovih.

(12-11)

Dalje se priporoča v izdelovanje grobnih in cerkvenih omrežij (gavtrov) itd.

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za stokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

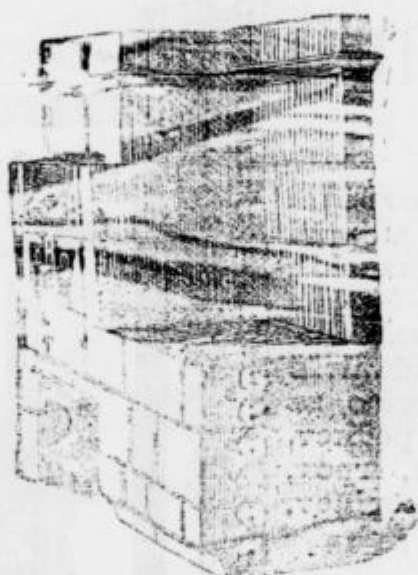
Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(43)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmitrom seči dorsi mavec (Leugenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Pozor!

Lepa

prostorna in zračna soba

za stanovanje ter čisto nov, trdno zidan, na traverzah obokan in pred ognjem popolnoma varen prostor za prodajalnico špecerijskega blaga in točenje naravnih poštenih žganih pijač, oddá se takoj v enem najlepših krajev blizu Ljubljane, ležeč tikoma jako obljudene javne ceste, samskemu trgovcu ali pa vdovec brez otrok pod jako ugodnimi pogoji v zakup. — Prostor ta utegne se kmalo razširiti tudi za večjo trgovino mešanega blaga.

Kdor želi to vsprejeti, oglasi naj se pri vredništvu tega lista, katero mu iz prijaznosti pové, kje ga čaka sreča.

(4-2)

Zahvala in priporočilo.

Udano p. dpisani uljudno zahvaljujem dosedanje svoje p. n. goste za skazano zaupanje ter se usojam naznanjati, da sem preselil svojo

gostilno

iz Vegovih ulic št. 10 v lastno hišo na Rimski cesti št. 4.

Zagotavlja, da bodem vedno stregel z dobrimi jedili in pristno kapljico, prosim ohraniti mi še n. dalje naklonjenost in se priporočam za mogobrojni obisk.

(3-3)

Alozij Zajc.

Predzadnji
teden!

Dunajske
razstavne srečke à 1 gl.

Glavni dobitek

50.000

gld. vrednosti.

11 srečk 10 gld.

2291 dobitkov.

6 srečk 5 gl. 50 kr.

Srečke po 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani.

(21)